

dogovorji

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL LJUBLJANA-CENTER

Na poti k SIS

Konstituiranje samoupravnih interesnih skupnosti je ena pomembnih nalog občinske konference SZDL, kot je zapisano v akcijskem programu. Posebna pozornost je namenjena vsebinski opredelitvi funkcije SIS. To je zlasti pomembno za tiste SIS, ki so v določeni meri sestavni del družbenopolitičnih skupnosti. Izhodišče povezovanja teh SIS je ob interesu delovnih ljudi tudi to, da predstavljajo pomemben element odločanja o zadevah, ki so predmet odločanja delavcev in občanov na ravni občine. Zaradi teh temeljnih funkcij se povezujejo med seboj in oblikujejo primerne mehanizme. To velja tako za mesto Ljubljana kot za republiko. Seveda je pri tem potrebno upoštevati specifičnosti posameznih področij, kot na primer zdravstva, kulture. Ob vsem tem je treba upoštevati izkušnje samoupravnega organiziranja, ki smo si jih doslej že nabrali. Ta stališča so bila glavna izhodišča iniciativnim odborom SIS za njihov pristop k oblikovanju samoupravnih sporazumov za konstituiranje SIS.

Ceprav zakonodaja še ni bila pripravljena, so sprejeta stališča pomenila pomembna izhodišča za nadaljevanje zastavljenega dela. Čas je samo potrdil pravilnost sprejetih stališč, saj so dobila potrditev v kasnejših osnutkih samoupravnih sporazumov, pa tudi v sami zakonodaji (socialno skrbstvo). Septembra je bil sprejet akcijski program, v katerem so zajeta prizadevanja organov občinske konference SZDL in še zlasti njene izvršnega odbora ter komisije za kadrovska vprašanja glede konstituiranja SIS. Na osnovi tega programa je prišlo v sodelovanju z občinsko skupščino do ustanavljanja iniciativnih odborov za zdravstveno varstvo, izobraževanje, kulturo, pokojninsko varstvo, zaposlovanje in raziskovalno dejavnost. Iniciativni odbori za slednji dve dejavnosti sta bila imenovana nekoliko kasneje. Iniciativni odbor za socialno skrbstvo in iniciativni odbor za otroško varstvo pa sta pričela delati že v prvi polovici leta. Njuno delo je bilo zategadelj do neke mere pionirsko.

Pri vsebinskih pripravah so bila vse do 22. oktobra nerešena vprašanja o odnosih med mestno in občinskimi skupnostmi izobraževanja in kulture. To je predstavljalo coklo pri hitrejši pripravi samoupravnih sporazumov. Oblikovanje samoupravnega sporazuma na področju zdravstvenega varstva in kulture pa so zavirali zakasnelo pripravljene zakoni. Ko pa so bili sprejeti predlogi zakonov in zakon o volitvah delegacij, je delo spet steklo. Budnemu spremljanju dogajanja predlogov zakonov gre zahvala, da so iniciativni odbori tako hitro po krajšem zastoju pripravili osnutke samoupravnih sporazumov.

Močno pa zaostaja delo pri ustanavljanju SIS za raziskovalno dejavnost. Zamuda gre predvsem na račun tega, da vse do izida predloga zakona o volitvah delegacij ni bil znan način konstituiranja te skupnosti in ne določene podrobnosti, ki bi omogočile oblikovanje samoupravnega sporazuma.

Delovnim ljudem in občanom je treba zagotoviti možnost razpravljanja o delu in nalogah SIS na temeljnih kandidacijskih konferencah ob dogovarjanju o možnih kandidatih za člane delegacij v SIS.

VLADIMIR JERMAN

Z usklajevanjem k uspehom

Prvo vprašanje Dušanu Kompareju, predsedniku iniciativnega odbora SIS za vzgojo in izobraževanje je bilo, kakšno delo so doslej opravili. Odgovoril je:

»Naše politično izhodišče je, naj bi se SIS ustanovljale v občinah. Pri naši SIS se je pojavilo vprašanje, ali naj ustanovljamo mestno SIS za vzgojo in izobraževanje. Odločili smo se za SIS v občini in mestu. Prav zaradi mestne SIS za vzgojo in izobraževanje smo sklenili, da bo najbolje, če bomo vse gradivo, potrebno ob bstanavljanju SIS, pripravljali skupaj. V Ljubljani je potrebno vrsto stvari s področja vzgoje in izobraževanja urejati skupno. Učitelji in učenci naj bi bili v Ljubljani v enakem položaju ne glede na to, v kateri občini živijo ali delajo. Seveda pa ta enotnost ne bo šla mimo soglasja občinskih SIS. Pomemben moment je solidarnost. Če doslej so bila enotna merila za dodeljevanje sredstev šolam. Takaj bodo tudi poslej. Poglavita naloga vsakega iniciativnega odbora SIS je bila pripraviti samoupravni sporazum o ustanovitvi. Zato ker imamo ljubljanske občine mnogo skupnega, smo tudi vzorčni osnutek samoupravnega sporazuma pripravljali skupaj. Skupaj smo pripravljali sporazuma o ustanovitvi SIS za vzgojo in izobraževanje: občinskega in mestnega.

Ob tem je bila naša naloga tudi pripraviti statut. Tudi ta nastaja s sodelovanjem. Prvi osnutek statuta bo pripravljen v drugi polovici tega meseca.

Naslednja naloga iniciativnega odbora je bila pripraviti program. Doslej smo imeli temeljno izobraževalno skupnost Ljubljane, ki je že pripravila program za leto 1975. Seveda je bil narejen za njene potrebe in za vso Ljubljano. Mi bomo program pripravili po občinah. Ta program bomo sicer pripravili, v razpravo pa ga bomo dali ob kandidacijskih in volilnih konferencah za delegate. To pa zato, ker iniciativni odbor najbrž ne more sprejeti programa, ampak ga bo sprejela skupščina SIS. Iniciativni odbor bo torej ta program samo pripravil in ga uskladi z drugimi občinami. Seveda pa bo vsak občinski program tudi specifičen.

● Kaj bo s TIS?

»Ne bo je več. SIS bodo prevzele njeno nalogo, ki pa bo seveda tudi spremenjena. Zdaj bodo o sredstvih in namembnosti sredstev odločali delovni ljudje in občani v TOZD in KS in seveda izvajalci.«

KOLIKO BO DELEGATOV

● Kako bodo ti zastopani v skupščinskih delegacijah?

»Skupščina SIS za vzgojo in izobraževanje občine Ljub-

do delegati iz združenega dela imeli 60 delegatskih mest, vsaka krajevna skupnost bo imela dve delegatski mesti, tri bodo imela društva in družbene organizacije, eno pa bo za osebe, ki samostojno opravljajo gospodarsko ali negospodarsko dejavnost. Oba zbora bosta enakopravna. Sklep bo sprejet le, če bosta zanj glasovala oba zbora. V občini Center bo v OZD in v KS formirana za SIS skupna delegacija. Delegacija bo imela za vsako področje določeno število delegatov.«

SODELOVANJE Z DRUGIMI SIS

● Nekatera področja dela zahtevajo sodelovanje med SIS. Katera vaša področja dela bodo to terjala?

»Sodelovali bomo s SIS otroškega varstva. Doslej je njihovo in naše področje zajemala TIS. Nujno se bomo morali dogovarjati zlasti v stičnih točkah, kot so mala šola, podaljšano bivanje v šoli (ker sta tu zastopana pedagoški in varstveni vidik). Nedvomno bo vzgojno, izobraževalna SIS morala vzpostaviti tesne vezi s SIS za telesno kulturo. Nadalje bo nujno sodelovanje s kulturno SIS. Nujno je opozoriti na povezavo s SIS za zaposlovanje zaradi poklicnega usmerjanja in posvetovanja. Vprašanje štipendiranja bo tudi povezovalo več SIS. Zdravniški pregledi narekujejo sodelovanje z zdravstveno SIS. Pomembno delo bo usklajevanje med SIS na občinski, mestni ravni. V Ljubljani bodo morale vse SIS prihajati pred delovne ljudi in občane s hkratnimi programi. Tudi to bo terjalo usklajevanje kot tudi določanje obremenitve gospodarstva, določanje prioritetenih nalog.«

KJE BO TREBA ZAVIHATI ROKAVE

● Katera so najpomembnejša področja dela? Kateri problemi terjajo takojšnje reševanje?

»Ne bi rad o tem govoril veliko, čeprav to dobro poznam: vložiti bi morali veliko več denarja za modernizacijo pouka. Veliko več bi morali vložiti v izobraževanje pedagoškega kadra, v njegovo strokovno, pedagoško in družbenopolitično izobraževanje. V skladu z možnostmi bo treba razvijati koncept celodnevne šole. To terja kadrovske in prostorske pogoje, ti pa narekujejo naloge. Delavska univerza naj bi našla svoje mesto v okviru ne-

pretrganega izobraževanja in rednejše oblike financiranja tega izobraževanja. Vso dejavnost te skupnosti bomo razvijali tako, da bodo ljudje čutili, da oni dajejo sredstva (to že čutijo), predvsem pa, da čutijo, da sami ta sredstva porabljajo in o tem odločajo. Skratka, da bodo delovni ljudje in občani dobili zavest o samoupravnih pravicah pri programiranju in izvajanju. Dvodomni sistem zahteva tudi od učitelja, da menjava svoje delo po neki dogovorjeni ceni in postaja enakopraven vsem delovnim ljudem. Pomen SIS vidim v tem, da se bo tudi tu pokazal interes za delo delegacij, kot se že kaže v občinskih, mestnih in republiški skupščini.«

V. J.

IZ VSEBINE:

● POMEMBNE SEJE IZVRŠNEGA SVETA

str. 2

● PROMETNA RAZBREMENITEV KLINIČNEGA CENTRA

str. 5

● OKROGLA MIZA: POTROŠNIŠKI SVETI

str. 6

● PRILOGA: SPORAZUMI SAMOUPRavnih INTERESNIH SKUPNOSTI

● VARSTVO OTROK

str. 8

● KRAJEVNA SKUPNOST

str. 10

● FOTOREPORTAŽA

str. 12

Tudi skrb za pičke brez gnezda bo zajeta v delu samoupravnih interesnih skupnosti. Foto: Vladimir Jerman